

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 43Co/27/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6718203559
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 05. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marián Blaha
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2019:6718203559.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mariána Blahu, členiek senátu JUDr. Drahomíry Dibdiakovej a JUDr. Márie Jamriškovej, PhD. v právnej veci žalobcu Intrum Slovakia s.r.o., so sídlom Mýtna 48, 811 07 Bratislava - mestská časť Staré Mesto, IČO: 35 831 154, zast. JUDr. Ján Šoltés, advokát, Mýtna 48, 811 07 Bratislava, proti žalovanej X. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. S. 5, XXX XX C., zast. JUDr. Peter Vachan, advokát, Pavla Mudroňa 1191/5, 010 01 Žilina o zaplatenie 3.784,88 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozhodnutiu Okresného súdu Zvolen sp. zn. 13Csp 32/2018-105 zo dňa 14. januára 2019 takto

rozhodol:

Rozhodnutie Okresného súdu Zvolen sp. zn. 13Csp 32/2018-105 zo dňa 14. januára 2019 v napadnutej časti II. a III. výrokovej vety zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozhodnutím súd prvej inštancie v I. výrokovej vete konanie čiastočne zastavil ohľadne sumy 573,14 Eur s príslušenstvom. V II. výrokovej vete vo zvyšnej časti žalobu zamietol a v III. výrokovej vete žalovanej nepriznal náhradu trov konania voči žalobcovi.

2. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplýva, že predchodca žalobcu - Všeobecná úverová banka, a.s., Mlynské nivy 1, Bratislava - Staré Mesto, IČO: 31 320 155 sa žalobou, doručenou súdu dňa 8.6.2018 domáhal od žalovanej zaplatenia sumy 3.784,88,- Eur s 5,05% úrokom z omeškania ročne od 1.9.2015 až do zaplatenia.

3. Svoj nárok odôvodnil tým, že žalovaná a predchodca žalobcu, spoločnosť Consumer Finance Holding a.s., IČO: 35 923 130 uzatvorili dňa 29.11.2014 zmluvu o pôžičke, evid. pod č. XXXXXXXX, na základe ktorej bola žalovanej poskytnutá pôžička vo výške 5 000 Eur. Podľa zmluvy o pôžičke mala žalovaná splácať pôžičku v pravidelných 60 mesačných splátkach v sume 152,52 Eur, a to až do celkovej sumy pôžičky vo výške 9 151,2 Eur. Žalovaná uhradila z vyššie uvedenej zmluvy sumu 2 254,97 Eur. Nakoľko žalovaná porušila svoju povinnosť splácať poskytnutú pôžičku riadne a včas, predchodca žalobcu dňa 27.6.2015 listom „predžalobná upomienka“ vyzval žalovanú k úhrade dlžných splátok, pričom ju upozornil na možnosť vyhlásenia splatnosti celého úveru. Pretože k úhrade dlžných splátok ani v dodatočnej poskytnutej lehote nedošlo, žalobca dňa 19.8.2015 úver zosplatnil, o čom bola žalovaná informovaná listom zo dňa 26.8.2015 nazvaným „Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru“. Celkový dlh žalovanej ku dňu podania žaloby predstavoval sumu 3 784,88 Eur a žalobca si uplatňoval aj zákonné úroky z omeškania bez zmluvnej pokuty a nákladov na mimosúdne vymáhanie pohľadávky.

4. Z napadnutého rozhodnutia ďalej vyplýva, že žalovaná vo vyjadrení zo dňa 7.8.2018 okrem iného uplatnila voči nároku žalobcu námietku premlčania a žiadala žalobu zamietnuť.

5. Žalobca tvrdil, že k premlčaniu jeho pohľadávky nedošlo. Podľa jeho názoru premlčanie dlhu, ktorý bol zosplatnený, nemožno počítať od splatnosti prvej nezaplatennej splátky. Premlčacia doba vo vzťahu

k celej neuspokojenej pohľadávke začína plynúť od splatnosti nesplnenej splátky, pre ktorú nastala strata výhody splátok. Odkazoval na ust. čl. 13 bod 2 zmluvných podmienok, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvy a podľa ktorých bol predchodca žalobcu oprávnený v prípade riadneho a včasného neuhrádzania splátok pôžičky žiadať od klienta zaplataenie celej pohľadávky, ktorá sa stane okamžite splatnou (vyhlásiť okamžitú splatnosť pôžičky), ak je klient v omeškaní s úhradou jednej splátky alebo čiastočného plnenia jednej splátky počas obdobia dlhšieho ako 3 mesiace, a to za podmienok podľa § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka. Podľa žalobcu právna úprava neobsahuje ustanovenie, ktoré by viazalo možnosť zosplatenia dlhu na konkrétnu splátku, t. j. na prvú nesplatenú. Tvrdil, že v konkrétnom prípade zosplatenie nastalo vo vzťahu k splátke splatnej 20.7.2015, pričom 3-ročná premlčacia lehota by uplynula až dátumom 20.7.2018. Pretože žalobca podal žalobu pred týmto dňom, jeho nárok premlčaný nie je.

6. Z napadnutého rozhodnutia vyplýva, že žalovaná s takýmto posúdením žalobcu nesúhlasila. Poukazovala na znenie § 103 Občianskeho zákonníka s tým, že v predžalobnej upomienke zo dňa 27.6.2015 právny predchodca žalobcu ju upozornil, že je v omeškaní viac ako 3 mesiace so splátkou zročnou v mesiaci apríl 2015. Keďže splatnosť bola dohodnutá na 20. deň v mesiaci, bola upozornená na omeškanie so splátkou splatnou 20.4.2015. Zároveň bola upozornená, že ak neuhradí dlžnú sumu do 5.8.2015, dôjde k vyhláseniu okamžitej splatnosti úveru. Tvrdila preto, že k vyhláseniu okamžitej splatnosti došlo kvôli omeškaniu so splátkou zročnou 20.4.2015, a preto 3-ročná premlčacia lehota začala plynúť dňa 21.4.2015 a uplynula 20.4.2018. Tvrdenia žalovaného o zosplatení úveru pre omeškanie splátky splatnej ku dňu 20.7.2015 je v rozpore s údajmi uvedenými v predžalobnej upomienke. K zosplateniu úveru pre omeškanie splátky splatnej 20.7.2015 ani nemohlo dôjsť, keďže neboli ku dňu vyhlásenia predčasnej splatnosti splnené predpoklady podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka.

7. Na základe Zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 30.11.2017 súd prvej inštancie uznesením č. k. 13Csp/32/2018-74 zo dňa 15.11.2018 pripustil zmenu na strane žalobcu tak, že z konania vystúpil pôvodný žalobca Všeobecná úverová banka a. s., IČO: 31 320 155 a do konania na jeho miesto vstúpil žalobca uvedený v záhlaví tohto rozhodnutia.

8. V priebehu konania žalobca svojimi písomnými podaniami vzal svoju žalobu späť celkovo v sume 573,14 Eur a súd prvej inštancie preto konanie v tejto časti podľa prvej výrokovej vety zastavil.

9. Z vykonaného dokazovania okresný súd zistil, že „predžalobnú upomienku“ zo dňa 27.6.2015 právny predchodca žalobcu, spoločnosť Consumer Finance Holding, a.s., adresoval žalovanej. V tejto predžalobnej upomienke je uvedený: Vážený klient, k dnešnému dňu evidujeme k zmluve č. 6192147, uzatvorenej dňa 29.11.2014 nedoplatok na splátkach v celkovej výške 488,06,-€, ktorý vás žiadame uhradiť bezodkladne na účet vedený vo VÚB, a.s. Upozorňujeme Vás, že ak do 5.8.2015 nedôjde k úhrade splátky, splatnej v mesiaci 04/2015, bude Consumer Finance Holding, a.s. oprávnená úver zosplatiť. Žalovaná prevzala predmetnú predžalobnú upomienku dňa 15.7.2015.

10. Okresný súd z listinného dôkazu „oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru“ zistil, že právny predchodca žalobcu spoločnosť Consumer Finance Holding, a.s. v písomnej forme oznamoval žalovanej dňa 26.8.2015, že: Vážený klient, spoločnosť Consumer Finance Holding, a.s. Vás v predžalobnej upomienke vyzvala na doplatenie splatných splátok a zároveň Vás v zákonnej lehote upozornila na stratu možnosti splácať poskytnutý úver formou mesačných splátok. Nakoľko ste dlžné splátky v lehote stanovenej v predžalobnej upomienke riadne a včas neuhradili, CFH Vám týmto oznamuje, že Váš dlh z úverovej zmluvy č. XXXXXXX sa stal splatným v celom rozsahu naraz.

11. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplýva, že vzhľadom na vznesenú námietku premlčania sa okresný súd zaoberal v prvom rade touto procesnou obranou žalovanej a dospel k záveru, že námietka premlčania je dôvodná a po čiastočnom zastavení konania v sume 573,14 Eur s príslušenstvom vo zvyšnej časti o zaplataenie 3.211,74 Eur s prísl. žalobu zamietol.

12. K tomuto záveru dospel na základe vykonaného dokazovania, keď mal preukázané z predžalobnej upomienky zo dňa 27.6.2015, že právny predchodca žalobcu vyzval žalovanú, že ak nedôjde do 5.8.2015 k úhrade splátky splatnej v mesiaci 04/2015, bude právny predchodca žalobcu oprávnený úver zosplatiť. Z oznámenia o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru zo dňa 26.8.2015 mal zároveň

preukázané, že právny predchodca žalobcu oznamoval žalovanej, že napriek výzve v predžalobnej upomienke na doplatenie splatných splátok a upozorneníu na stratu možnosti splácať poskytnutý úver formou mesačných splátok, žalovaná v určenej lehote riadne a včas neuhradila dlžné splátky, a preto jej predchodca žalobcu oznamoval zosplatnenie úveru v celom rozsahu naraz. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že toto oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti bolo doručené žalovanej najneskôr spolu so žalobou, ktorú aj s prílohami, vrátane tohto oznámenia, prevzala 30.7.2018, čo vyplýva z doručky nachádzajúcej sa v súdnom spise.

13. Súd prvej inštancie mal preukázané, že jednotlivé splátky boli splatné k 20.-temu dňu v mesiaci a žaloba bola doručená na súd 8.6.2018. K zosplatneniu dlhu došlo pre nesplnenie splátky splatnej za mesiac apríl 2015, čo vyplýva z predžalobnej upomienky zo dňa 27.6.2015, ako aj z oznámenia o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru. Pri aplikácii ust. § 103 druhá veta Občianskeho zákonníka, premlčacia doba začala plynúť od zročnosti nesplnenej splátky a v danom prípade sa stal zročný celý dlh pre nesplnenie splátky splatnej v apríli 2015, a preto 3-ročná premlčacia doba začala plynúť 21.4.2015 a uplynula 20.4.2018. Vzhľadom na doručenie žaloby 8.6.2018 mal za to, že nárok žalobcu je premlčaný, a preto v zostávajúcej časti 3.211,74 Eur s príslušenstvom žalobu zamietol.

14. Súd prvej inštancie poukázal na znenie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, v ktorom sa spresňujú podmienky splácania záväzkov zo spotrebiteľských zmlúv v splátkach. Podľa tejto úpravy môže dodávateľ uplatniť právo vyplývajúce z § 565 Občianskeho zákonníka, t. j. žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, najskôr po uplynutí 3 mesiacov od omeškania so zaplatením splátky. Toto právo však môže uplatniť iba za podmienky, že naň upozorní spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní. Podľa súdu prvej inštancie z tejto úpravy nevyplýva, do akej udalosti treba túto lehotu počítať. Podľa jeho názoru sa zákonodarca dostatočne nevysporiadal s kogentnou úpravou v poslednej vete § 565 Občianskeho zákonníka, podľa ktorej právo na zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti nasledujúcej splátky. Podľa okresného súdu sa v § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka malo ustanoviť, že posledná veta §565 Občianskeho zákonníka sa na tieto prípady nevzťahuje a zároveň mala upraviť aj to, do kedy dodávateľ môže toto právo uplatniť. Podľa jeho názoru, za tohto legislatívneho stavu poslednú vetu § 565 Občianskeho zákonníka pri spotrebiteľských zmluvách použiť nemožno. Dospel k záveru, že dodávateľ môže žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky kedykoľvek, ak sú splnené podmienky podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka.

15. Proti II. a III. výrokovej vete tohto rozhodnutia podal včas odvolanie žalobca z dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP, t. j., že napadnuté rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

16. V odvolaní uviedol, že súd prvej inštancie zamietol žalobu z dôvodu uplynutia 3-ročnej premlčacej lehoty, keď ním uplatnený nárok posúdil ako premlčaný aplikáciou ust. §103 druhá veta Občianskeho zákonníka. V prejednávanej veci určil počiatok behu premlčacej lehoty celého uplatneného nároku od splátky splatnej 20.4.2015, t. j. prvej riadne a včas neuhradenej splátky úveru. S takýmto právnym posúdením žalobca nesúhlasil. Poukazoval na skutočnosť, že ust. § 103, druhá veta Občianskeho zákonníka priamo odkazuje na § 565 tohto zákona, z ktorého vyplýva oprávnenie pre veriteľa žiadať zaplatenie celej pohľadávky pre nezaplatenie niektorej zo splátok dlžníkom riadne a včas, pričom toto právo môže veriteľ využiť len do splatnosti najbližšej splátky. Ak ho nevyužije, taká splátka sa premlčuje podľa jej pôvodnej splatnosti. Podľa žalobcu mal okresný súd postupovať tak, že premlčanie splátok splatných do zosplatnenia úveru mal posudzovať podľa prvej vety § 103 Občianskeho zákonníka a vzhľadom na začatie sporu 8.6.2018 mohli podliehať premlčaniu splátky splatné od 20.4.2015 do 20.5.2015. Tieto však boli žalovanou zaplatené pred podaním žaloby. Premlčanie zosplatneného celého úveru mal súd posúdiť podľa § 103 druhá veta Občianskeho zákonníka, pričom celý úver bol zosplatnený listom zo dňa 26.8.2015 ku dňu 19.8.2015, a to pre nezaplatenie splátky splatnej 20.7.2015. Keďže žaloba bola podaná na súd 8.6.2018, nebola premlčaná nezaplatená úverová splátka splatná 20.6.2015, ako ani časť zosplatneného úveru pozostávajúceho zo splátok splatných od 20.7.2015. Keďže nárok bol na súde uplatnený v rámci 3-ročnej premlčacej lehoty, ktorá pre predčasne zosplatnenú časť úveru začala plynúť dňa 21.7.2015, nárok žalobcu premlčaný nie je. Žalobca v tejto súvislosti poukazoval na viaceré rozhodnutia odvolacích súdov, ktoré odlišne posudzovali premlčaciu lehotu v prípade predčasného zosplatnenia úveru. Žalobca ďalej odkázal aj na rozhodnutia Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 21Cdo 456/2006 a 21Cdo 426/2005.

17. Vzhľadom na vyššie uvedené navrhol, aby odvolací súd zmenil napadnuté rozhodnutie a zaviazal žalovanú na zaplatenie 3.211,74 Eur s príslušenstvom a zaviazal ju na náhradu trov konania žalobcovi v plnej výške.

18. Žalovaná sa k odvolaniu žalobcu vyjadrila podaním zo dňa 7.3.2019 v ktorom navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil.

19. Odvolaciemu súdu bolo dňa 27.05.2019 doručené okresným súdom podanie žalovanej zo dňa 14.05.2019. Pretože bolo doručené po dátume vyhlásenia rozhodnutia odvolacieho súdu a pretože k tomuto dátumu sa nenachádzalo ani v elektronickej podobe v aplikácii „Register KS“ a nebolo súčasťou elektronického súdneho spisu (ESS) tak ako to vyplýva z úradného záznamu v spise na č.I. 159, nemohol odvolací súd na toto podanie prihladať.

20. Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací prejednal vec podľa § 379, § 380 ods. 1 a § 385 ods. 1 Zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (CSP) v senáte bez nariadenia pojednávania pričom dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné.

21. Z obsahu spisu odvolací súd zistil, že medzi právnym predchodcom žalobcu spoločnosťou Consumer Finance Holding a.s. a žalovanou bola dňa 29.11.2014 uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere. Predmetom tejto zmluvy bolo poskytnutie zo strany právneho predchodcu žalobcu ako veriteľa žalovanej ako klientovi finančných prostriedkov vo výške 5.000,- Eur. Uvedenú sumu sa žalovaná zaviazala vrátiť 60-timi mesačnými splátkami splatnými vždy k 20.-temu dňu v mesiaci od 20.12.2014 vo výške splátky 148,22 Eur a s dohodnutou výškou mesačného poistenia 4,30 Eur. Celková čiastka, na úhradu ktorej sa žalovaná zaviazala, bola uvedená v bode III. zmluvy v sume 8.893,20 Eur a celkové náklady žalovanej ako spotrebiteľa predstavovali sumu 3.893,20 Eur. V čl. VI. bod 6.1 sa žalovaná zaviazala riadne a včas splácať poskytnutú pôžičku v pravidelných mesačných splátkach v sume a termínoch uvedených v zmluve. Podľa čl. 13 bod 2 Zmluvy, právny predchodca žalobcu ako veriteľ bol oprávnený v prípade riadneho a včasného nesplácania splátok pôžičky žiadať od klienta zaplatenie celej pohľadávky, ktorá sa stane okamžite splatnou (vyhlásiť okamžitú splatnosť pôžičky) ak je klient v omeškaní s úhradou jednej splátky alebo čiastočného plnenia jednej splátky počas obdobia dlhšieho ako 3 mesiace a to za podmienok uvedených v § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka.

22. Právny predchodca žalobcu predžalobnou upomienkou zo dňa 27.6.2015 doručenej žalovanej dňa 15.7.2015 oznamoval existenciu nedoplatku vo výške 488,06 Eur a upozornil ju že ak do 5.8.2015 nedôjde k úhrade splátky splatnej v mesiaci 04/2015 bude oprávnený úver zosplatiť. Písomným oznámením zo dňa 26.8.2015 oznamoval žalovanej zosplatenie dlhu z úverovej zmluvy č. XXXXXX v celom rozsahu naraz z dôvodu, že napriek upozorneniu v predžalobnej upomienke na doplatenie dlžných splátok a upozorneniu na stratu možnosti splácať poskytnutý úver, dlžné splátky v určenej lehote uhradené neboli. Doklad o prevzatí tejto výzvy sa v spise nenachádza.

23. Na základe prehľadu splátok a úhrad, po čiastočnom späťvzatí predmetom konania ostal nárok voči žalovanej na uhradenie nezaplateného dlhu vo výške 3.211,74 Eur s príslušenstvom.

24. Žalovaná vo svojom podaní zo dňa 31.7.2018 namietala, že žiadne oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti dlhu jej doručené nebolo, teda nemôže spôsobiť žiadne právne následky, pretože žalobca nepredložil doručenkú k tomuto oznámeniu. Odkazovala preto na ust. § 45 ods. 1 Občianskeho zákonníka. V priebehu celého konania žalovaná uplatňovala námietku premlčania, vzniesla však aj výhrady vo vzťahu k absencii obligatórnych náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 9 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch a namietala aj nekonanie právneho predchodcu žalobcu s odbornou starostlivosťou pri overovaní jej bonity.

25. Podľa § 100 ods. 1 Zák. č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu 29.11.2014 (ďalej len Občiansky zákonník) právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

26. Podľa § 101 Občianskeho zákonníka pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

27. Podľa § 103 Občianskeho zákonníka, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

28. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

29. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

30. Súd prvej inštancie správne posúdil vzťah medzi stranami konania ako vzťah spotrebiteľský vyplývajúci zo Zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

31. Súd prvej inštancie zamietol nárok žalobcu z dôvodu uplatnenia námietky premlčania zo strany žalovanej. K tomuto záveru dospel na základe zhodnotenia skutkových okolností, keď podľa názoru súdu prvej inštancie k zosplateniu úveru došlo na základe predžalobnej upomienky zo dňa 27.6.2015, v ktorej bola žalovaná upozorňovaná na omeškanie splátky splatnej v apríli 2015. Keďže splatnosť bola dohodnutá k 20.-temu dňu v mesiaci, potom aplikáciou ust. § 103 druhá veta Občianskeho zákonníka dospel k záveru, že na základe oznámenia o zosplatení úveru zo dňa 26.8.2015 začala plynúť premlčacia lehota pre celý zosplatený dlh odo dňa nasledujúceho po dni splatnosti prvej omeškanej splátky, ktorá spôsobila zosplatenie dlhu, t. j. od 21.4.2015. 3-ročná premlčacia lehota uplynula dňa 20.4.2018. Keďže žaloba bola doručená sudu 8.6.2015, nárok považoval súd prvej inštancie v celom rozsahu za premlčaný vzhľadom na vznesenú námietku premlčania zo strany žalovanej.

32. Okresný súd vychádzal z predpokladu, že k zosplateniu úveru v celom rozsahu došlo na základe oznámenia o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru zo dňa 26.8.2015. Žalovaná v priebehu konania namietala, ako bolo uvedené vyššie, že toto oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti nemôže spôsobovať žiadne právne následky, pretože žiadna doručka o doručení tohto oznámenia žalovanej predložená nebola.

33. S touto obranou sa súd prvej inštancie vysporiadal tak, že oznámenie o predčasnej splatnosti bolo žalovanej doručené spolu so žalobou a prílohami, ktoré prevzala dňa 30.7.2018. Dospel k záveru, že pri spotrebiteľských úveroch a pri realizácii práva na predčasné zosplatenie úveru podľa § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka, nie je možné použiť druhú vetu § 565 Občianskeho zákonníka, ktorá obmedzuje veriteľa na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti len do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky. Súd prvej inštancie tvrdil, že pokiaľ je spotrebiteľ v omeškani s ktoroukoľvek splátkou a sú splnené predpoklady upozornenia na zosplatenie podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, môže právo na zosplatenie uplatniť kedykoľvek, a to nielen do splatnosti najbližšej splátky. S takýmto právnym posúdením odvolací súd nesúhlasí.

34. Osobitná právna úprava zosplatenia úveru v spotrebiteľských vzťahoch bola zavedená do právnej úpravy Zákonom. č. 379/2008 Z.z. s účinnosťou od 1.11.2008 pôvodne v ods. 8 § 53 Občianskeho zákonníka. Cieľom tejto osobitnej úpravy možnosti zosplatenia úveru v spotrebiteľských vzťahoch bolo zamedzenie zneužívania a sprísnenie podmienky predčasného zosplatenia úveru v spotrebiteľských vzťahoch. Vzhľadom na to, že všeobecná úprava zosplatenia dlhu podľa § 565 Občianskeho zákonníka umožňovala veriteľovi vyhlásiť predčasnú splatnosť prakticky okamžite od vzniku omeškania s úhradou splátky, dochádzalo k častému zneužívaniu tohto práva veriteľa. Úprava § 53 ods. 9 (pôvodne ods. 8) Občianskeho zákonníka teda sprísnila počiatok lehoty oprávňujúcej veriteľa vyhlásiť predčasnú splatnosť úveru tak, že najskôr mohol veriteľ pristúpiť k zosplateniu úveru uplynutím 3 mesiacov od omeškania konkrétnej splátky za kumulatívneho splnenia existencie upozornenia o možnosti zosplatiť úver 15 dní pred uplatnením tohto práva. Zmyslom tejto právnej úpravy bolo teda sprísniť podmienky možnosti zosplatenia úveru tak, že predpokladom zosplatenia úveru podľa § 565 je splnenie lehôt a postupov podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Žiadna úprava Občianskeho zákonníka neobsahuje

ustanovenie, že v spotrebiteľských vzťahoch sa neaplikuje druhá veta § 565 Občianskeho zákonníka obmedzujúca právo veriteľa vyhlásiť predčasnú splatnosť dlhu len do splatnosti najbližšej splátky.

35. Pokiaľ by tomu tak bolo, výsledkom by bol právny stav, ktorý by sprísnil podmienky počiatku lehoty oprávňujúcej veriteľa vyhlásiť predčasnú splatnosť v zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, avšak na druhej strane by došlo k uvoľneniu týchto podmienok tým, že veriteľ by nebol obmedzený lehotou do kedy má toto právo zrealizovať. Takýto výklad by smeroval k zvýšeniu právnej neistoty na strane spotrebiteľa, ktorý by neuhradením čo i len jednej splátky úveru bol vystavený možnosti (za predpokladu upozornenia veriteľa podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka), že kedykoľvek v budúcnosti (nielen do splatnosti najbližšej splátky) veriteľ využije svoje právo a vyhlási predčasnú splatnosť úveru. Odvolací súd je toho názoru, že takáto aplikácia a výklad práva na predčasnú splatnosť úveru je neprípustná.

36. Súd prvej inštancie zrejme vychádzal z komentára k Občianskemu zákonníku Petra Vojčíka a kol.: Občiansky zákonník, stručný komentár, Iura Edition s. r. o. Bratislava, rok 2010, str. 202, pričom odvolací súd konštatuje, že existuje aj opačný názor v právnej teórii, napr. JUDr. Jaroslav Krajčo, Občiansky zákonník pre prax (komentár), Eurounion spol. s r.o., 2015, str. 759.

37. Odvolací súd je vzhľadom na povahu a charakter celkovej úpravy zosplatnenia úveru toho názoru, že aj pri spotrebiteľských úveroch je veriteľ povinný uplatniť svoje právo na vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru v zmysle obmedzení § 565 druhá veta Občianskeho zákonníka, t. j. najneskôr do splatnosti najbližšej splátky úveru. Ak toto právo nevyužije, jeho právo na predčasné zosplatnenie zaniká a dlžník je povinný uhrádzať individuálne splátky úveru, pričom k zosplatneniu úveru účinným spôsobom nedôjde.

38. V tejto súvislosti poukazuje odvolací súd na závery občiansko-právneho kolégia Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 20.3.2019, na ktorom došlo k zjednoteniu pri výklade použitia práva veriteľa na vyhlásenie predčasnej splatnosti tak, že toto jeho právo je časovo obmedzené do splatnosti najbližšej budúcej splátky. Je pravdou, že ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka komplikuje určenie takéhoto obmedzenia vykonania predčasnej splatnosti úveru podľa druhej vety § 565 Občianskeho zákonníka. V tomto prípade je potrebné pristúpiť k výkladu, že veriteľovi patrí právo na predčasné zosplatnenie úveru do tej najbližšej splátky úveru, ktorá nasleduje po uplynutí 3 mesiacov od omeškania s úhradou prvej omeškanej splátky za predpokladu, že je zároveň dlžník upozornený v lehote podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka na existenciu dlhu a na možnosť vykonania predčasného zosplatnenia úveru. Znamená to v konkrétnom prípade, že pokiaľ by žalovaná bola v omeškaní s úhradou splátky splatnej ku dňu 20.04.2015, v prípade upozornenia veriteľa podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka a uplynutia 3 mesiacov od splatnosti tejto splátky, t. j. ku 20.7.2015, mohol veriteľ uplatniť právo na predčasné zosplatnenie úveru najneskôr ku dňu 20.8.2015. Pokiaľ toto svoje právo nezrealizuje, nemôže dôjsť k účinnému zosplatneniu úveru z dôvodu omeškania s úhradou splátky splatnej ku dňu 20.4.2015.

39. Samotné vyhlásenie o predčasnej splatnosti úveru je jednostranným právnym úkonom adresovaným žalovanej a pre jeho účinky je nevyhnutné, aby sa tento prejav vôle dostal do sféry dispozície dlžníka. Ak preto nie je z obsahu spisu preukázané, že k predčasnému zosplatneniu a využitiu práva veriteľa došlo k 20.8.2015, vrátane jeho doručenia žalovanej (resp. jeho dôjdenia do sféry jej dispozície), nemohli nastať účinky zosplatnenia úveru tak, ako to nesprávne konštatoval súd prvej inštancie.

40. V zmysle zaužívanej judikatúry, ako aj právnej teórie je možné v určitých prípadoch doručeniu žaloby v rámci súdneho konania ako procesnému úkonu priznať aj hmotno-právne účinky. Súd prvej inštancie sa snažil s dorúčením opisu žaloby a príloh žalovanej ku dňu 30.7.2018 spojiť účinky oznámenia o zosplatnení úveru späťne ku dňu 26.8.2015. Vzhľadom na to, že sa jedná o spotrebiteľský vzťah, ak by mal byť záver súdu prvej inštancie správny a mali by sa priznať tomuto úkonu účinky oznámenia o predčasnom zosplatnení, potom by muselo predchádzať tomuto úkonu splnenie všetkých povinností podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, t. j. upozornenie na omeškanie konkrétnej splátky, uplynutie lehoty 3 mesiacov a upozornenie na realizáciu tohto práva. Z obsahu spisu takéto úkony žalobcu a jeho právneho predchodcu pred dátumom 30.7.2018 nevyplývajú. Nie je preto možné konštatovať splnenie podmienok na zosplatnenie úveru dorúčením žaloby a opisu príloh žalovanej z dôvodu absencie predpokladov podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka v spojení s druhou vetou § 565 Občianskeho zákonníka.

41. Zamietnutie žaloby súdom prvého stupňa z dôvodu premlčania vychádzalo z nesprávneho posúdenia súdu prvej inštancie o zosplatnení celého úveru na základe oznámenia z 26.8.2015. Tým, že súd prvej inštancie nesprávne právne posúdil zosplatnenie úveru a jeho účinky, nesprávne aplikoval na nárok uplatnený žalobcom ust. § 103, druhá veta Občianskeho zákonníka, keďže dlh nebol zosplatnený v celom rozsahu podľa § 565 Občianskeho zákonníka.

42. Tvrdenie žalobcu o nesprávnom právnom posúdení pri aplikácii § 103 druhá veta Občianskeho zákonníka je preto dôvodné. Na základe nesprávneho právneho posúdenia o zosplatnení úveru a nesprávnej aplikácii premlčania podľa § 103 ods. 2 Občianskeho zákonníka sa súd prvej inštancie nezaoberal a nevykonal ani žiadne dokazovanie ohľadne ďalších námietok a výhrad žalovanej týkajúcich sa náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere uzavretej medzi žalovanou a právnym predchodcom žalobcu, porušenia povinnosti veriteľa pri preverovaní bonity spotrebiteľa a nevysporiadal sa ani s otázkou premlčania nároku žalobcu pri posúdení jeho žaloby vo vzťahu k dlhu ako neuhradeným splátkam úveru.

43. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie podľa §389 ods. 1 písm. c) CSP zrušil v napadnutej časti druhej výrokovej vety a podľa § 391 ods. 1 CSP mu vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

44. Súd prvej inštancie v ďalšom konaní opätovne posúdi uplatnený nárok žalobcu na základe nesporných skutkových tvrdení a vykonaného dokazovania s prihliadnutím na ustanovenie § 294 CSP a pokiaľ nedôjde k zmene skutkovej a dôkaznej situácie, posúdi nárok uplatnený žalobcom ako nárok na zaplatenie dlžných splátok a v tej súvislosti posúdi aj žalovanou uplatnenú námietku premlčania. Zároveň sa vysporiada s tými námietkami žalovanej, ktorými namietala absenciu náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 9 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch vrátane vysporiadania sa s ďalšími tvrdeniami, ktoré môžu mať vplyv na výšku a druh nároku uplatnený žalobcom zo spotrebiteľskej zmluvy.

45. Žalobca podal odvolanie aj voči tretej výrokovej vete napadnutého rozhodnutia, ktorou súd prvej inštancie nepriznal žalovanej právo na náhradu trov konania. Vzhľadom na to, že odvolací súd napadnuté rozhodnutie zrušil v časti druhej výrokovej vety o zamietnutí žaloby, zrušil aj súvisiaci výrok o náhrade trov tohto konania uvedený tretej výrokovej vete napadnutého rozhodnutia.

46. Prvá výroková veta odvolaním napadnutá nebola, a preto nebola ani predmetom prieskumu odvolacím súdom.

47. O náhrade trov prvostupňového, ako aj odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie podľa § 396 ods. 3 CSP v novom rozhodnutí o veci.

48. Rozhodnutie odvolacieho senátu bolo prijaté jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je odvolanie prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).